

KOMISIJA/VĀCIJA

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2005. gada 14. jūlijā *

Lieta C-386/03,

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2003. gada 12. septembrī cēla

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv M. Hutunens [*M. Huttunen*] un M. Nijjārs [*M. Niejahr*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Vācijas Federatīvo Republiku, ko pārstāv V. D. Plessings [*W. D. Plessing*] un A. Tīmane [*A. Tiemann*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*],
tiesneši R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] (referente), K. Gulmans
[*C. Gulmann*], R. Šintgens [*R. Schintgen*], J. Klučka [*J. Klučka*],

ģenerālvokāts F. Ležē [*P. Léger*],
sekretāre M. F. Kontē [*M.-F. Contet*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2005. gada 17. februārī,

izvērtējusi lietas dalībnieku sniegtos apsvērumus,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus tiesas sēdē 2005. gada 26. maijā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar savu prasību Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka, 1997. gada 10. decembra Noteikumu par lidlauka sniegtajiem pakalpojumiem lidostās (*Verordnung über Bodenabfertigungsdienste auf Flugplätzen*, turpmāk tekstā — “*BADV*”) (*BGBI. 1997 I, 2885*. lpp.) 8. panta 2. punkta un 9. panta 3. punkta ietvaros ieviešot pasākumus, kas ir pretēji Padomes 1996. gada 15. oktobra Direktīvas 96/67/EK par pieeju lidlauka sniegto pakalpojumu tirgum Kopienas lidostās (OV L 272, 36. lpp.) 16. un 18. pantam, Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti ar šo direktīvu.

I — Atbilstošās tiesību normas

A — *Kopienų tiesiskais regulējums*

- 2 Direktīvā 96/67 ir paredzēta pakāpeniska lidlauku sniegto pakalpojumu tirgus atvēršana Kopienas lidostās.

- 3 Minētās direktīvas 16. un 18. pantā ir ietverti attiecīgie noteikumi, proti, par pieeju lidostu objektiem, kā arī par sociālo un vides aizsardzību. Šo pantu teksts ir šāds:

“16. pants

1. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un lidostas lietotājiem, kas vēlas veikt pašpakalpojumus, ir pieejami lidostas objekti, ciktāl tas vajadzīgs, lai tie varētu veikt savu darbību. Ja lidostas vadības dienests vai attiecīgi valsts iestāde vai cita struktūra, kas to kontrolē, šo pieeju pakļauj nosacījumiem, tiem jābūt atbilstīgiem, objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem.

2. Lidlauka sniegtajiem pakalpojumiem paredzētajai platībai jābūt tā sadalītai starp dažādajiem lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un lidostas lietotājiem, kas veic pašpakalpojumus, ieskaitot jaunpienācējus, lai tie varētu izmantot savas tiesības un būtu iespējama faktiskā un godīga konkurence, pamatojoties uz atbilstīgiem, objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem noteikumiem un kritērijiem.

3. Ja par pieeju lidostas objektiem ir jāmaksā, šo maksu nosaka saskaņā ar atbilstīgiem, objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem kritērijiem.”

“18. pants

Neskarot šīs direktīvas piemērošanu un ievērojot citus Kopienas tiesību aktu noteikumus, dalībvalstis var veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu darbaņēmēju tiesību aizsardzību un ievērotu apkārtējās vides aizsardzību.”

4 Padomes 2001. gada 12. marta Direktīvā 2001/23/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz darbinieku tiesību aizsardzību uzņēmumu, uzņēmēj-sabied-

rību vai uzņēmumu vai uzņēmējsabiedrību daļu īpašnieka maiņas gadījumā (OV L 82, 16. lpp.) ir kodificēta Padomes 1977. gada 14. februāra Direktīva 77/187/EEK (OV L 61, 26. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Padomes 1988. gada 29. jūnija Direktīvu 98/50/EK (OV L 201, 88. lpp.).

B — Valsts tiesiskais regulējums

- 5 Vācijas tiesībās Direktīva 96/67 būtībā tika ieviesta ar 1997. gada 11. novembra Likumu par lidlauka sniegtajiem pakalpojumiem lidostās [*Gesetz über Bodenabfertigungsdienste auf Flugplätzen*] (BGBl. I, 2674. lpp.) un ar BADV. Šo noteikumu 8. un 9. pants ir šādi:

“8. pants

- 1) Lidlauka pakalpojumu sniedzējiem vai lietotājiem, kas veic pašpakalpojumus, ir jāizpilda “lidlauka pakalpojumu sniegšanas prasības” [..]. 3. panta 2.–5. punktā paredzētajos gadījumos šīs prasības ietilpst uzaicinājumā uz konkursu un izvēles procedūrā saskaņā ar 7. pantu.

- 2) Lidostas vadības dienests var pieprasīt no pakalpojuma sniedzēja vai lietotāja, kas veic pašpakalpojumus, lai tas pārņemtu darbiniekus lidlauku pakalpojumu vai pašpakalpojumu sniegšanai. Šos darbiniekus izvēlas pēc atbilstīgiem kritērijiem, it īpaši pēc viņu nodarbošanās. Piemēro 9. panta 3. punkta trešo teikumu, neskarot Civillikuma 613.a pantu.

- 3) Neskatoties uz 1. un 2. punktu, gaisa satiksmes iestāde uz lidlauku pakalpojumu sniegšanu var attiecināt standarta nosacījumu vai tehnisko specifikāciju izpildi. Šie nosacījumi vai specifikācijas jāpieņem, konsultējoties ar lidostas lietotāju komiteju.

- 4) 1.–3. punktā minētās prasības, kritēriji, standarta nosacījumi un tehniskās specifikācijas ir jāpieņem un jāpiemēro atbilstīgi, objektīvi, atklāti un nediskriminējoši. Lidostas vadības dienests tos paziņo iepriekš.”

“9. pants

- 1) Lidostas vadības dienestam un lidlauka pakalpojumu sniedzējiem vai lietotājiem, kas izmanto pašpakalpojumus, jānoslēdz līgums par nepieciešamās un izmantojamās lidlauka daļas un lidlauka objektu izmantošanu, kā arī par samaksu lidostas vadības dienestam un par prasībām, kas saskaņā ar šo noteikumu 8. pantu jāizpilda pakalpojumu sniedzējiem vai lietotājiem, kas veic pašpakalpojumus.

- 2) Lidostas vadības dienests rūpējas par to, lai šajos noteikumos paredzētajiem pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem nepamatoti netiktu liegta pieeja lidlauka objektiem. Ja lidostas vadības dienests uz šo pieeju attiecina nosacījumus, tad tiem jābūt atbilstīgiem, objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem.

- 3) Lidostas vadības dienestam ir tiesības no lidlauka pakalpojumu sniedzējiem vai pašpakalpojumu izmantotājiem pieprasīt samaksu par pieeju objektiem, to nodošanu viņu rīcībā un izmantošanu. Šo samaksu nosaka saskaņā ar atbilstīgiem, objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem kritērijiem; tādējādi tirdzniecības nodeva var tikt izmantota lidostas pašfinansējumam. Nosakot samaksas apjomu, lidostas vadības dienests var piemērotā apjomā ņemt vērā nepieciešamos izdevumus, kas tam rodas sakarā ar lidlauka pakalpojumu pāreju to sniedzējiem vai pašpakalpojumu izmantotājiem, it īpaši sakarā ar darbinieku nepārņemšanu.”
- 6) *BADV* 8. panta 2. punktā minētajā Vācijas Civillikuma (*Bürgerliches Gesetzbuch*) 613.a pantā ir noteikts:
- “1) Ja uzņēmumu vai tā daļu tiesiska darījuma rezultātā pārņem cits īpašnieks, uz jauno īpašnieku pāriet arī pārņemšanas brīdī pastāvošās tiesības un pienākumi, kas izriet no darba tiesiskajām attiecībām. Ja šīs tiesības vai pienākumi ir noteikti koplīgumā vai darba līgumā, tie nosaka darba tiesiskās attiecības jaunā īpašnieka un darbinieka starpā un viena gada laikā kopš pārejas brīža tajos nedrīkst izdarīt izmaiņas, kas pasliktinātu darbinieka stāvokli. Otro teikumu nepiemēro, ja attiecībā uz jauno īpašnieku tiesības un pienākumi tiek ietverti citā koplīgumā vai darba līgumā. Pēc otrajā teikumā minētā termiņa izbeigšanās tiesības un pienākumus var grozīt, ja koplīgums vai darba līgums vairs nav spēkā vai ja cits koplīgums, par kura piemērošanu ir vienojies jaunais īpašnieks ar darbinieku, nav saistošs abām pusēm.
- 2) Iepriekšējais darba devējs un jaunais darba devējs ir solidāri atbildīgi par 1. punktā minētajiem pienākumiem, ciktāl tie ir radušies līdz pārejas brīdim un

izbeidzas viena gada laikposmā no šī brīža. Ja šie pienākumi izbeidzas pēc pārejas brīža, tad iepriekšējais darba devējs par tiem ir atbildīgs tikai tādā apmērā, kas atbilst pārejas brīdim atvēlētajam atskaites periodam.

[..].”

II — Pirmstiesas procedūra

- 7 Izvērtējusi Vācijas tiesisko regulējumu, Komisija konstatēja, ka tā savās tiesībās nav pareizi transponējusi Direktīvas 96/67 16. un 18. pantu. Tādēļ tā 2000. gada 28. februārī Vācijas valdībai nosūtīja brīdinājuma vēstuli ar lūgumu sniegt tās apsvērumus.
- 8 Savā 2000. gada 16. maija atbildē Vācijas Federatīvā Republika minēto pienākumu neizpildi apstrīdēja.
- 9 Komisija, neguvusi pārliecību no iesniegtajiem paskaidrojumiem, ar 2002. gada 21. marta vēstuli nosūtīja dalībvalstij argumentētu atzinumu, aicinot dalībvalsti veikt pasākumus, kas nepieciešami, lai izpildītu šī atzinuma prasības divu mēnešu laikā kopš tā paziņošanas brīža.
- 10 Uz šo argumentēto atzinumu sniegto atbildi uzskatīdama par nepietiekamu, Komisija cēla šo prasību.

III — Par prasību

Lietas dalībnieku argumenti

- 11 Komisija uzsver, ka pasākumi, kas ieviesti Direktīvas 96/67 18. pantā noteiktās dalībvalstu kompetences ietvaros, nedrīkst būt pretēji šīs direktīvas 6. un 7. pantā noteiktajai pakāpeniskajai lidlauku sniegto pakalpojumu tirgus atvēršanai. Līdz ar to ieviestie valsts pasākumi darba attiecību regulēšanai šajā jomā nedrīkst izraisīt diskrimināciju pakalpojumu sniedzēju un lietotāju, kas izmanto pašpakalpojumus, starpā, nedz arī deformēt konkurenci starp tiem.
- 12 Komisija uzskata, ka Vācijas tiesiskais regulējums neatbilst šiem nosacījumiem, jo tie attiecībā uz lidostas vadības dienestu un pakalpojumu sniedzējiem vai pašpakalpojumu izmantotājiem atšķiras, tādējādi liekot šķēršļus pēdējo piekļuvei tirgum un deformējot konkurenci šo dažādo tirgus dalībnieku starpā. Lidostas vadības dienests ir tiesīgs pilnībā vai vismaz daļēji nodot jaunajiem tirgus dalībniekiem tās izmaksas, kas tam radušās sakarā ar darbiniekiem, ko tas vairs nevar nodarbināt liberalizācijas procesā zaudēto tirgus daļu dēļ.
- 13 Komisija uzsver, ka vispārīgie aizsardzības noteikumi, ko dalībvalstis pieņēmušas, transponējot Direktīvu 2001/23, ir piemērojami arī lidlauku sniegto pakalpojumu jomā. Līdz ar to, ja Direktīvā 96/67 paredzētās tirgus atvēršanas rezultātā notiek uzņēmuma pāreja Direktīvas 2001/23 1. panta 1. punkta nozīmē, tad īpašumtiesības nododotās personas tiesības un pienākumi, kas izriet no pārejas brīdī pastāvoša darba līguma vai darba tiesiskajām attiecībām, pāriet īpašumtiesību pārņēmējam.

- 14 Komisija uzskata, ka *BADV* 8. panta 2. punktā un 9. panta 3. punktā paredzētie pasākumi gadījumos, kas nav ietverti Direktīvā 2001/23, attiecībā uz lidostas vadības dienestu, no vienas puses, un citiem pakalpojumu sniedzējiem un pašpakalpojumu izmantotājiem, no otras puses, ir diskriminējoši, ciktāl tas attiecas uz sociālajām izmaksām, ja lidlauku sniegtie pakalpojumi tiek pārņemti.
- 15 Komisija uzskata, ka atsevišķu sociālo izmaksu nodošana, kas paredzēta *BADV* 9. panta 3. punktā, nav attaisnojama ar Direktīvas 96/67 16. panta 3. punktu. Saskaņā ar šo noteikumu lidostas vadības dienestam ir ļauts no lidlauka pakalpojumu sniedzējiem un lietotājiem, kas izmanto pašpakalpojumus, pieprasīt samaksu par pieeju lidostas objektiem. Šo samaksu nosaka saskaņā ar objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem kritērijiem.
- 16 Komisija uzskata, ka minētajā normā izmantotais jēdziens “lidostas objekti” ir saprotams saistībā ar lidostas infrastruktūru un ka samaksas apjomu par atbilstošu un objektīvu var uzskatīt tikai tad, ja tas ir pamatots ar tām izmaksām, kas lidostas vadības dienestam radušās, nodrošinot citu pakalpojumu sniedzēju un pašpakalpojumu izmantotāju piekļuvi attiecīgajiem objektiem. Līdz ar to izdevumi, kas lidostas vadības dienestam radušies tādēļ, ka netiek pārņemti darbinieki, nav pieskaitāmi pie izmaksām, kuras jāņem vērā, nosakot Direktīvas 96/67 16. panta 3. punktā noteiktās samaksas apjomu.
- 17 Vācijas valdība atsaucas uz *BADV* 8. panta 2. punktu, kas, nosakot sistēmu, kas balstās uz sarunām lidostas vadības dienesta un jauna tirgus dalībnieka starpā, iedibina mehānismu, kas vērsti uz to, lai pārņemšanas rezultātā iespēju robežās tiktu

aizsargātas darba tiesiskās attiecības. Saskaņā ar šo kārtību jaunam tirgus dalībniekam, kas vēlas sniegt lidlauka pakalpojumus pats sev vai trešām personām, ir jāved sarunas ar lidostas vadības dienestu par darbinieku tiesību aizsardzību. Tikai tad, ja dienests ir prasījis savu atlikušo darbinieku pārņemšanu, bet jaunais tirgus dalībnieks no tās ir atteicies, lidostas vadības dienests sociālās izmaksas var sadalīt visu attiecīgo pakalpojumu sniedzēju starpā.

18 Vācijas valdība norāda, ka *BADV* 8. panta 2. punkta noteikumi saistībā ar 9. panta 3. punktā noteikto, kā arī no tiem izrietošā iespēja sociālās izmaksas, kas rodas darbinieku atlaišanas rezultātā, līdzīgi sadalīt lidlauka pakalpojumu sniedzēju starpā, ir darbinieku tiesības aizsargājošas normas un nepārsniedz Direktīvas 96/67 18. panta noteiktos ietvarus.

19 Vācijas valdība precizē, ka tāpat kā attiecībā uz lidlauka sniegto pakalpojumu liberalizāciju arī attiecībā uz pakalpojumu, darbinieku un citu elementu pārņemšanu no lidostas vadības dienesta priekšroka ir dodama Direktīvas 2001/23 noteikumiem. Turklāt gadījumos, kas neietilpst minētās direktīvas piemērošanas jomā, *BADV* 8. panta 2. punkts un 9. panta 3. punkts ir saskaņā ar samērīguma principu, jo tie ir vērsti uz to, lai panāktu līdzsvaru starp darbinieku tiesību aizsardzību un attiecīgo pakalpojumu liberalizāciju.

20 Vācijas valdība norāda arī, ka *BADV* 8. panta 2. punktā attiecībā uz jaunu tirgus dalībnieku un lidostas vadības dienestu ir ietverts tikai pienākums uzsākt sarunas par darbinieku pārņemšanu. Ar valsts tiesību normām lidostas vadības dienestam tiek piešķirtas tikai pakārtotas tiesības nodot jaunajiem tirgus dalībniekiem sociālās

izmaksas, kas radušās liberalizācijas un darbinieku nepārņemšanas rezultātā, un turklāt saskaņā ar atbilstīgiem, atklātiem, objektīviem un nediskriminējošiem kritērijiem.

- 21 Visbeidzot, Direktīvas 96/67 16. panta 3. punkts, pēc Vācijas valdības domām, neiestājas pret valsts tiesībām, jo šajā punktā ir noteiktas tikai lidostas vadības dienesta tiesības attiecībā uz samaksas pieprasīšanu par piekļuvi lidostas objektiem. *BADV* 9. panta 3. punkts nav ierobežots tikai ar piekļuvi lidostas objektiem, tam būtu jābūt pamudinājumam jaunajiem tirgus dalībniekiem darbinieku interesēs uzsākt pārņemšanas sarunas ar lidostas vadības dienestu.
- 22 Šajā sakarā šī valdība uzsver, ka Vācijas tiesiskais regulējums nav Direktīvas 96/67 16. panta 3. punkta transpozīcija, bet gan ir balstīts uz tās 18. pantu.

Tiesas vērtējums

Par strīda priekšmetu

- 23 Vispirms jākonstatē, ka izskatāmajā lietā runa ir par Vācijas tiesiskā regulējuma saderību ar Direktīvas 96/67 16. un 18. pantu tikai tajos gadījumos, kurus neparedz Direktīva 2001/23. Kā izriet no lietas dalībnieku teiktā, tie ir vienisprātis, pirmkārt, par to, ka Direktīva 2001/23 ir piemērojama attiecībā uz pārņemšanas procesiem

lidlauku sniegto pakalpojumu jomā un, otrkārt, ka no šīs direktīvas izrietošās tiesības un pienākumi ir spēkā katru reizi, kad tirgus atvēršanas gadījumā šajā jomā ir runa par pāreju šīs direktīvas 1. panta 1. punkta izpratnē.

- 24 Attiecībā uz apstrīdēto valsts tiesisko regulējumu skaidrs ir tas, ka tā piemērošanas joma ir plašāka nekā Direktīvas 2001/23 piemērošanas joma un ka tā attiecas uz jebkuru gadījumu, kad lidostas vadības dienests kādu darbības jomu nodod jaunam tirgus dalībniekam. Līdz ar to ir jāpārbauda, vai *BADV* 8. panta 2. punkts un 9. panta 3. punkts ir saderīgi ar Direktīvas 96/67 16. un 18. pantu.

Par pamatu attiecībā uz darbinieku pārņemšanas pienākumu

- 25 Komisijas izvirzītais pamats attiecas uz *BADV* 8. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru lidostas vadības dienests pakalpojumu sniedzējam vai pašpakalpojumu izmantotājam var pieprasīt darbinieku pārņemšanu atbilstoši pakalpojumu sniedzējam vai pašpakalpojumu izmantotājam pārejošajiem lidlauka pakalpojumiem.

- 26 Šajā sakarā jāpiezīmē — kaut arī šī norma atbilst Vācijas valdības izvirzītajai tēzei par to, ka tā nesatur absolūtu darbinieku pārņemšanas pienākumu gadījumos, kad tiek atvērts lidlauka sniegto pakalpojumu tirgus jauniem pakalpojumu sniedzējiem vai pašpakalpojumu izmantotājiem, tomēr tā ar savas pastāvēšanas faktu vien pieļauj, ka lidostas vadības dienesti Vācijā, pieprasot pārņemt darbiniekus lidlauku pakalpojumu sniegšanai, var izdarīt zināmu spiedienu uz pakalpojumu sniedzējiem vai pašpakalpojumu izmantotājiem, kas vēlas darboties šajā tirgū.

- 27 Šāds noteikums var sadārdzināt piekļuvi tirgum attiecīgā sektora jaunajiem pakalpojumu sniedzējiem, un tie salīdzinājumā ar uzņēmumiem, kas jau darbojas šajā jomā, tiek nostādīti neizdevīgākā stāvoklī.
- 28 Attiecībā uz jautājumu, vai šāds regulējums ir attaisnojams saskaņā ar Direktīvas 96/67 18. pantu, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas judikatūru dalībvalstīm joprojām ir tiesības nodrošināt lidlauku sniegto pakalpojumu jomā nodarbinātajiem darbiniekiem zināmu sociālās drošības līmeni, bet šīs tiesības nenozīmē, ka tām ir neierobežota normatīvā kompetence, un tādēļ tās ir izmantojamas tādā veidā, lai tas neietekmētu direktīvas efektivitāti un tās mērķus (skat. 2004. gada 9. decembra spriedumu lietā C-460/02 Komisija/Itālija, *Recueil*, I-11547. lpp., 31. un 32. punkts).
- 29 Attiecībā uz strīdīgo valsts tiesisko regulējumu ir jāatzīst, ka tas paredzamo finansiālo sekū dēļ apdraud lidostas objektu racionālu izmantošanu un attiecīgo pakalpojumu izmaksu samazināšanu to izmantotājiem un līdz ar to pakļauj riskam lidlauka sniegto pakalpojumu tirgus atvēršanu, kā arī Direktīvas 96/67 efektivitāti (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Itālija, 33. un 34. punkts).
- 30 Līdz ar to *BADV* 8. panta 2. punkts nav uzskatāms par saderīgu ar pilnvarām, kas dalībvalstīm piešķirtas ar Direktīvas 96/67 18. pantu.
- 31 No iepriekš minētā izriet, ka izvirzītais pamats attiecībā uz pienākumu pārņemt darbiniekus ir pamatots.

Par pamatu attiecībā uz noteikumiem par samaksu par piekļuvi lidostas objektiem, to nodošanu rīcībā un izmantošanu

- 32 Komisijas izvirzītais pamats attiecas uz *BADV* 9. panta 3. punktu, kas satur detalizētus noteikumus attiecībā uz samaksu, ko lidostas vadības dienests no pakalpojumu sniedzējiem un pašpakalpojumu izmantotājiem var pieprasīt par piekļuvi lidostas objektiem, to nodošanu rīcībā un izmantošanu.
- 33 Jāatzīmē, ka šis pants ir tiesiskais pamats tam, lai lidostas vadības dienests drīkstētu iepriekš minētajiem tirgus dalībniekiem uzlikt zināmus finansiālus apgrūtinājumus.
- 34 Attiecībā uz iespējas pieprasīt samaksu saderīgumu ar Direktīvu 96/67 ir jāatgādina, ka Tiesa ir nospriedusi, ka atsauce uz lidostas objektiem acīmredzami attiecas uz iekārtām un aprīkojumu, ko lidosta ir nodevusi [lietotāju] rīcībā (skat. 2003. gada 16. oktobra spriedumu lietā *C-363/01 Flughafen Hannover-Langenhagen, Recueil*, I-11893. lpp., 40. punkts).
- 35 Tiesa turklāt ir konstatējusi, ka lidostas vadības dienesta tiesības papildus samaksai par lidostas objektu izmantošanu uzlikt samaksu arī par piekļuvi tiem ne tikai neatvieglo piekļuvi attiecīgajam tirgum, bet arī ir pretējas mērķim samazināt gaisa pārvadājumu uzņēmumu darbības izmaksas un atsevišķos gadījumos šīs izmaksas tikai paaugstinātu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Flughafen Hannover-Langenhagen*, 44. punkts).

- 36 No šiem apsvērumiem izriet, ka attiecīgajai samaksai ir jābūt precīzai atlīdzībai par lidostas objektu izmantošanu un tās apjoms ir nosakāms saskaņā ar Direktīvas 96/67 16. panta 3. punktā minētajiem kritērijiem, kā arī, ņemot vērā attiecīgā uzņēmuma peļņas intereses (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Flughafen Hannover-Langenhagen*, 62. punkts).
- 37 Izskatāmajā lietā apskatītajā apstrīdētajā valsts tiesiskajā regulējumā paredzēts, ka daļa samaksas var segt ar darbinieku nepārņemšanu, kas radusies lidlauku pakalpojumu tirgus atvēršanas rezultātā, saistītās izmaksas.
- 38 Kā uzsver ģenerālvokāts savu secinājumu 69. punktā, šis tiesiskais regulējums parāda, ka saskaņā ar Vācijas tiesībām paredzētā samaksa pārsniedz Kopienu likumdošanā noteiktās robežas, saskaņā ar kurām runa var būt tikai par atlīdzību par pakalpojumu sniedzējiem vai pašpakalpojumu izmantotājiem sniegto piekļuvi lidostas objektiem.
- 39 Līdz ar to izmaksas, kas radušās darbinieku nepārņemšanas rezultātā, nav saistāmas ar izmaksām, kas lidostas vadības dienestam rodas sakarā ar lidostas objektu nodošanu [to izmantotāju] rīcībā, un tādēļ tās nav uzskatāmas par tādām, kas ietilpst Direktīvas 96/67 16. panta 3. punktā minētajos kritērijos.
- 40 Turklāt attiecībā uz Vācijas valdības izvirzītajiem argumentiem, ka *BADV* 9. panta 3. punkta mērķis nav transponēt direktīvas 16. panta 3. punktu, bet gan ka tas ir pilnībā saderīgs ar direktīvas 18. pantu, ir jākonstatē, ka šajā *BADV* normā ir paredzēta samaksa par piekļuvi lidostas objektiem, to nodošanu rīcībā un

izmantošanu, turpretī Direktīvas 96/67 16. panta 3. punkts tieši attiecas uz to, ka par piekļuvi šiem objektiem ir pieprasāma samaksa. Tādēļ Vācijas valdības arguments ir noraidāms.

41 Tāpat arī attiecībā uz Vācijas valdības argumentu vēl jāpiebilst — kā pareizi izsakās ģenerāladvokāts savu secinājumu 50. un 51. punktā —, ka finansiāls apgrūtinājums, ko lidostas vadības dienests var uzlikt jaunajiem tirgus dalībniekiem par darbinieku nepārņemšanu sakarā ar lidlauka sniegto pakalpojumu tirgus atvēršanu, ir finansiāla priekšrocība lidostas vadības dienestam un var kalpot tādu interešu aizsardzībai, kas nav minētas Direktīvas 96/67 18. pantā.

42 Līdz ar to arī izvirzītais pamats par direktīvas 16. panta pārkāpumu ir pamatots.

43 No visa iepriekš minētā izriet, ka Komisijas prasība kopumā ir uzskatāma par pamatotu.

44 Līdz ar to ir jāatzīst, ka Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti ar Direktīvu 96/67, jo tā, pamatojoties uz Noteikumu par lidlauku sniegtajiem pakalpojumiem lidostās 8. panta 2. punktu un 9. panta 3. punktu, ir ieviesusi pasākumus, kas nav saderīgi ar direktīvas 16. un 18. pantu.

Par tiesāšanās izdevumiem

45 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Vācijas Federatīvajai Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums ir nelabvēlīgs, tad jāpiespriež tai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

- 1) saskaņā ar 1997. gada 10. decembra Noteikumu par lidlauka sniegtajiem pakalpojumiem lidostās (*Verordnung über Bodenabfertigungsdienste auf Flugplätzen*) 8. panta 2. punktu un 9. panta 3. punktu ieviesdama pasākumus, kas ir pretrunā Padomes 1996. gada 15. oktobra Direktīvas 96/67/EK par pieeju lidlauka sniegto pakalpojumu tirgum Kopienas lidostās 16. un 18. pantam, Vācijas Federatīvā Republika nav izpildījusi pienākumus, kas tai uzlikti ar šo direktīvu;
- 2) Vācijas Federatīvā Republika atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]